

GO-AL

G odsdienst-
O nderwijs
A ntenne-
L eerkrachten

september 2004, nr. 1

In het begin

Het begin van het schooljaar is ten einde. Het einde van het schooljaar is nog niet begonnen. Tussen nu en dan staat er veel te gebeuren. Heelwat is 'geprogrammeerd' in leerplannen en dus 'gegeven', veel ruimte is ook gecreëerd voor wat ons 'toe-valt' vanuit de actualiteit, bovendien is er ook een grote ruimte voor het *vrije* initiatief van de leerkracht (en leergroep). Elk van ons kan gegeven, toeval en vrije ruimte een 'zegen' vinden of een 'last'. Meestal wellicht iets van beide. Zegen en last willen we met elkaar delen, kort en bondig. Doorheen go-al, creëren we een gemakkelijke uitwisselingsruimte tussen leerkrachten en vakbegeleiding. Niet iets om wakker van te liggen, maar iets met de bedoeling om het werk voor en na de dagtaak te verlichten. Dit *pluimgewicht*tijdschrift wil u *veerkracht* geven.

Ofwel ontvangt u go-al rechtstreeks als antenneleerkracht ofwel ontvangt u dit al dan niet uitgeprint via de antenne-leerkracht.

We werken met het systeem van 'antenne-leerkrachten' om het aantal e-mailadressen overzichtelijk te houden. Bedoeling is wel dat al wie godsdienst geeft op het secundaire niveau in het bisdom Brugge dit document ontvangt en eventueel mee richting kan geven.

Deze digitale (gemakkelijkste) wijze van communiceren (de analoge blijft wel de belangrijkste) verloopt niet volgens een bepaalde regelmaat. Eén criterium telt: wanneer er voldoende nieuws is kloppen de inspecteurs-adviseurs (Frans essel, Francis Jacobs en Jacques Michielssens) bij u aan.

Mededelingen

- Nascholingen: als u op www.sip.be/rkgodsdienst/ doorklikt naar nascholing vindt u alle mogelijke info omtrent het nascholingsaanbod vanuit de inspectie, het Eeckoutcentrum, de faculteit Godgeleerdheid van de KUL en het VSKO. In het kader van het belang van permanent leren en a fortiori in een tijd van verandering van leerplan, vragen we elke leerkracht om enkele nascholingsactiviteiten op te nemen in de persoonlijke agenda. Voor de nascholing 'godsdienst en internet' zijn alle plaatsen ingenomen. Volgend jaar wordt deze nascholing wellicht terug georganiseerd. Graag geven we op de diocesane webpagina ook info omtrent andere belangrijke info- en vormingsinitiatieven die plaatsvinden in het bisdom Brugge.
- In de laatste uitgave van de diocesane pedagogische mededelingen van het bisdom Brugge is een artikel opgenomen omtrent het belang van internet als onderwijs- en leeromgeving

voor het vak godsdienst. U vindt een digitale versie op:
<http://www.sip.be/rkgodsdienst/nieuwsbrief.htm>.

Link

Graag vermelden we in dit eerste nummer voor de godsdienstleerkracht de heilige drievuldigheid onder de godsdienstlinks:

- Thomas: www.godsdienstonderwijs.be: de interdiocesane webpagina
- www.sip.be/rkgodsdienst/: de diocesane webpagina
- <http://www.sip.be/godsdienst/links/links.html>: een verzamelpagina als geen ander

Linkweetjes:

- www.letop.be: voor mensen met een leerstoornis. Alle info over leerstoornissen verzameld op één plek. Bundelt alle krachten actief in Vlaanderen. Brengt ouders, leerkrachten, verenigingen, jongeren en kinderen bij elkaar.
- www.nepwaarschuwing.nl: Het doel van de webpagina "NepWaarschuwing.nl" is het informeren van een zo breed mogelijke doelgroep over de zogeheten "hoax-berichten". Hoax-berichten zijn **nepwaarschuwingen** die via e-mail worden verstuurd

en mocht alles u te ernstig worden: <http://fun.from.hell.pl/2003-02-07/maestro.mpeg>

Vragender-wijs, delender-wijs

Nogal wat leerkrachten stellen de vraag wat een levensbeschouwelijke vraagstelling zoal kan inhouden. Graag volgende korte (abstracte) suggestie van levensbeschouwelijke vraagstelling die mits inspanning naar meerdere onderwerpen toe kan geconcretiseerd worden:

Levensbeschouwelijke vraagstelling:

- Welke krachten worden hier wel/niet gemobiliseerd?
- Welke lotsverbondenheid is aan de orde?
- Welke dimensies (zelf, medemens, natuur, samenleving, mysterie, ...) worden gemaximaliseerd en/of geminimaliseerd?
- Welke perspectieven zijn er naar menswording toe?
- Welke perspectieven zijn er naar gemeenschapsvorming toe?
- Wat is karakteristiek (eventueel onderscheidend) christelijk in het omgaan met dit onderwerp?

Doorheen een bewuste en ruime aandacht voor deze vraagstelling vermijdt u dat bij de uitwerking van een onderwerp en/of vraag de levensbeschouwelijke (en/of christelijke) optiek een speld wordt in de hooiberg. Om die optiek is het ons toch te doen in het vak.

Weet-je

- Een nieuwe educatieve video Een mens op de wereld Kunst als bevrijdende therapie. Gedetineerden uit diverse gevangenissen laten zich bevragen door een multidisciplinair kunstwerk (Lucasgezellen, Sint-Niklaas) in het penitentiair complex van Brugge. 'Wie ben ik?' is de vraag die klinkt langs alle kanten. In hun antwoorden houden zij de kijker als het

ware een spiegel voor. 'Wat is echte vrijheid?' 'Wat zijn de echte waarden van het leven?' Vanuit hun crisissituatie (de vrijheidsberoving) hebben zij er verrassend zinnige zaken over te vertellen. De uitspraken van de gevangenen brachten de regisseur ertoe deze problematiek te koppelen aan onderaardse stations en voorbijsnellende treinen. Ook de gedetineerden kijken uit naar de dag dat ze, gelouterd, terug op een wagon kunnen stappen en de toekomst tegemoet kunnen rijden. Zal de maatschappij hen die horizon ook gunnen? Gedetineerden zijn immers ook maar 'mensen op de wereld, niet meer maar ook niet minder'. Een indringende, bijzonder beklijvende kunstige video. VHS-PAL, doelgroep: volwassenen en jongeren Compleet met handleiding (verwerkingssuggesties). 32 minuten Prijs: 25,00 Euro Productie: Metanoia vzw - Realisatie: Avimo vzw. Besteladres: AVIMO vzw, Kard. Mercierplein 3, B-3000 Leuven tel: (016)23 42 93 - fax: (016)29 31 65 - e-mail: avimo@kerknet.be. Op 24 oktober 2003 vindt in Gent een videopremière plaats van de nieuwe video rond en met gevangenen. Op de videoprojectie volgt een panelgesprek o.l.v. Jan Becaus, over de rol van kunst in een gevangeniscontext.

– Een nieuwe kijker is online gegaan op de Thomaswebsite (www.godsdienstonderwijs.be) over verkondiging met als titel: *Horen, zien... en spreken: verkondiging als struikelsteen of stapsteen voor geloof? ... Jullie zullen kracht ontvangen en mijn getuigen zijn in Jeruzalem, in heel Judea en Samaria en tot het uiteinde van de aarde' (Hand. 1,8)*. Hierin wordt de thematiek van de verkondiging uitgewerkt op maat van en volgens de principes van het nieuwe leerplan. Het materiaal is dus in de eerste plaats bedoeld voor het godsdienstonderwijs. U hebt rechtstreekse toegang via de volgende link: <http://www.kuleuven.ac.be/thomas/actualiteit/indekijker/index1.htm> In de komende weken mag ook nog een in de kijker verwacht worden over het thema roeping en vandaag godsdienst studeren (misschien mogen godsdienstleerkrachten de aflossing van de 'wacht' wel zoeken bij de eigen leerlingen). In het archief vindt u ook 25 andere in de kijkers, samen meer dan 1000 bladzijden godsdienstdidactisch materiaal (<http://www.kuleuven.ac.be/thomas/actualiteit/indekijker/archief.htm>).

– Als u zich op de vsko-nieuwsbrief opvoedingsproject en pastoraal wenst te abonneren, stuur dan een e-mail naar pastoraal@vsko.be. Vermeld hierbij uw onderwijssector en de mededeling "inschrijven nieuwsbrief". Ook als u zich wilt uitschrijven, stuurt u een e-mail naar hetzelfde adres, met de vermelding "uitschrijven nieuwsbrief"

Oproep

– Het tekort aan leerkrachten aanpakken wordt de politieke uitdaging voor vele OESO-landen, schrijft de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling. Het OESO-rapport geeft aan dat een belangrijk deel van het lerarenkorps in het hoger secundair onderwijs niet over de vereiste diploma's beschikt: gemiddeld 14 procent van de voltijdse en 31 procent van de deeltijds werkende leraren. Meer dan de helft van de scholen in Zweden, Finland, Vlaanderen, Zwitserland en Noorwegen zegt leerkrachten in dienst te nemen die niet over de juiste diploma's beschikken. In Zweden, Noorwegen, Mexico en Portugal beschikt zelfs meer dan een vijfde van de voltijds werkende leerkrachten niet over de vereiste papieren. De cijfers staan in het 'Education at a Glance 2003', het jongste OESO-rapport over onderwijs. De oproep: wil zelf als godsdienstleraar een lerarenopleiding godsdienst promoten bij uw leerlingen. U kunt alvast wat betreft het universitair niveau <http://www.kuleuven.ac.be/thomas/leerling/gdw/> (Thomasversie) en http://www.kuleuven.ac.be/thomas/leerling/gdw/index_theo.htm (versie Facultaire website) raadplegen. Op het niveau hoger onderwijs van het korte type hebt u:

<http://users.pandora.be/godsdienstlinks/hdgi.htm>, <http://www.regentaat.be/var/sng/index.asp>
en

<http://www.khbo.be/opleidingen/leraren/index.php?linkRubriek=Opleidingen&linkSubRubriek=Lerarenopleidingen>.

– Het nieuwe leerplan vraagt om één veel én op een open manier met de bijbel te werken. Graag ontvangen we suggesties van leraren die – mede geïnspireerd door het leerplan – nieuwe teksten of benaderingen uitproberen.

Pluim

Waardering scoort hoogst

Leraren voelen zich gewaardeerd door de personen met wie ze rechtstreeks in contact komen: leerlingen en collega's scoren het hoogst met 97 %, onmiddellijk gevolgd door directies (92 %) en ouders (90%). Amper de helft voelt zich gewaardeerd door de samenleving. Dat blijkt uit een enquête van *De Standaard* bij 800 leraren secundair onderwijs. 48 % zou "zeker" en nog eens 37 % "waarschijnlijk" opnieuw voor het lerarenberoep kiezen. Het contact met jongeren wint met lengtes als meest aangename kant van het beroep, administratief werk scoort het hoogst bij de onaangename kanten. 45 % (vooral ASO) vindt de klassen te groot en 47 % (vooral BSO) vindt ze net groot genoeg. Jongere leraren willen vooral tussen de 51 en 55 jaar stoppen met werken, maar 50-plussers stellen 58 jaar voorop als een leuke uitstapleeftijd. 10 % keurt het beleid van minister Vanderpoorten goed tegenover ruim 60 % die ontevreden is. De resultaten verschenen in de weekendeditie van 10-11 augustus.

Graag ontvangen we suggesties (vragen, opmerkingen, info, aanbod) voor deze uitwisseling. U kunt die suggesties digitaal doorgeven aan uw vakbegeleider en/of aan de verantwoordelijke uitgever.